

Nawoord van de rekenkamercommissie bij de reactie van het college van B&W op het onderzoeksrapport 'De doorwerking van de rekenkameronderzoeken uit de periode 2014-2018'

De rekenkamercommissie is het college erkentelijk voor de uitgebreide reactie op ons onderzoeksrapport en vooral ook omdat het college aangeeft welke activiteiten nog ondernomen gaan worden om te komen tot een nagenoeg volledige uitwerking van de aanbevelingen uit 7 onderzoeken van de rekenkamercommissie. Waar wij in ons onderzoek constateerden dat er hier en daar nog wel wat witte vlekken waren in de uitwerking, zijn die door de voornemens die het college in zijn reactie bekend maakt, nagenoeg verdwenen. Wel plaatsen wij in deze afsluitende beschouwing nog graag de volgende kanttekeningen.

De betekenis van rekenkameradviezen

In zijn reactie gaat het college in algemene zin in op de betekenis van rekenkameradviezen: niet leidend maar ondersteunend. Daar tekenen wij graag het volgende bij aan: de rekenkamercommissie is een adviesorgaan en wij hebben dan ook niet de pretentie dat onze adviezen leidend moeten zijn. Wel verwachten wij dat wanneer het college van B&W in zijn bestuurlijke reactie instemt met de conclusies en aanbevelingen en de raad eveneens de conclusies en aanbevelingen (die vaak de vorm hebben van een verzoek cq opdracht aan het college) overneemt, er ook uitvoering wordt gegeven aan die aanbevelingen. Mocht het college dat bij nader inzien of door veranderde omstandigheden de aanbevelingen niet meer wil of kan uitvoeren dan is het naar onze mening passend dat het college de raad hierover informeert.

Indicatoren sociaal domein

We hebben inmiddels kennis genomen van de notitie ter informatie van 31 maart 2020 over de programmalijnen sociaal domein. Het verheugt ons te zien dat daar inmiddels diverse indicatoren zijn benoemd die gebruikt kunnen worden om na te gaan of de gewenste effecten ook daadwerkelijk bereikt worden. Ons valt overigens wel op dat daarbij niet gerefereerd wordt aan de data en de indicatoren die beschikbaar zijn via 'Waar staat je gemeente.nl'. Deze gegevens zijn op basis van bestaande, verplichte inzamelingen beschikbaar en zouden geheel of gedeeltelijk betrokken kunnen worden bij de dataset die de gemeente Bernheze gaat hanteren om het sociaal domein te monitoren. Ook valt op dat er (nog) geen indicatoren benoemd zijn die gehanteerd zouden kunnen worden om te bepalen of het jeugdbeleid succesvol is.

Aparte rapportage sociaal domein

Het college geeft aan niet te kiezen voor een aparte rapportage voor het sociaal domein. Ons advies van destijds om dat wel te doen was ingegeven door de omvang en de 'nieuwheid' van de drie decentralisaties. Een aparte rapportage was naar onze mening gerechtvaardigd omdat door opname in de P&C-cyclus deze nieuwe situatie de aandacht moest delen met alle andere beleidsterreinen. Dat werd nog versterkt door de matige kwaliteit van de verantwoording in de jaarverslagen tot nu toe. Wij blijven van mening dat de eerste jaren een aparte rapportage zinvol is, zeker nu de programmalijnen pas net opgetuigd zijn en de verbetering van de P&C-cyclus ook pas net opgestart is. Wij zijn benieuwd naar de opvatting van de raad op dit onderdeel van de collegereactie.

De Duisenbergmethode

Anders dan gesteld in de bestuurlijke reactie beperkt de toepassing van de Duisenbergmethode zich niet tot een beoordeling van het jaarverslag of onderdelen daarvan. Het kan voor de raad zinvol zijn om alle documenten uit de P&C-cyclus te (laten) beoordelen en dan met name op de vraag of de gepresenteerde informatie het de raad mogelijk maakt om zijn kaderstellende en controlerende rol naar behoren in te vullen. Dit betekent dat het Duisenbergwerkgroepje niet tot 2022 hoeft te wachten met het beoordelen van documenten uit de P&C-cyclus. Ook documenten die eerder verschijnen (zoals bijvoorbeeld de begroting 2021) kunnen door dit werkgroepje beoordeeld worden. Ten slotte bevreemde ons de opmerking over wat de accountant vond van de jaarrekening. De accountant geeft zelf aan dat hij zich vooral richt op de jaarrekening en dat hij het jaarverslag (lees: de beleidsverantwoording) “gelezen” heeft. Het Duisenbergwerkgroepje heeft zich in zijn bericht aan de raad bij de behandeling van de jaarstukken gericht op het jaarverslag en heeft voor het onderzochte hoofdstuk duidelijk de tekortkomingen aangewezen.

Tot slot

Met dit nawoord sluiten wij een toch wat bijzonder rekenkameronderzoek af. Het is immers een onderzoek naar de doorwerking en de effecten van eerder uitgevoerde onderzoeken. De rekenkamercommissie is tot de conclusie gekomen dat het periodiek uitvoeren van zo’n onderzoek zinvol is en is voornemens om dat na de periode 2018-2022 opnieuw te doen. Wij horen graag of de gemeenteraad deze conclusie deelt.

Met vriendelijke groet,

Kees Langerwerf

Voorzitter van de rekenkamercommissie.

13 april 2020